

Miroslav Stantić (Subotica)

Uglazbljeni stihovi Alekse Kokića

Godina u kojoj se nalazimo je godina u kojoj se sjećamo 100. godišnjice rođenja svećenika i pjesnika Alekse Kokića, a u sljedećoj godini ćemo slaviti 100 godina rođenja svećenika, muzikologa i skladatelja Albe Vidakovića. Ta dva čovjeka su uvelike obilježila kulturu našega hrvatskog naroda u Vojvodini. Jedan stihom, drugi glazbom. Po svojem životnom pozivu bili su usmjereni jedan na drugog, svećenički i prijateljski, a povezala ih je još više umjetnost koju su stvarali. Ove godine, kada posebnu pozornost posvećujemo Aleksi Kokiću, želim predstaviti one Kokićeve stihove koji su bili inspiracija hrvatskim skladateljima da ih uglazbe te tako još više ožive. Posebno mjesto pri skladanju stihova toga našeg pjesnika pripada svakako Albi Vidakoviću, koji je uglazbio nekoliko pjesama svoga prijatelja, na koje je u ovom referatu stavljen poseban naglasak.

Kratki životopis

Aleksa Kokić je rođen 14. listopada 1913. u Subotici. U rodnom gradu je završio pučku školu te pohađao građansku školu i započeo više razrede gimnazije, a u šestom razredu gimnazije poslan je u Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Travniku, kao kandidat Bačke apostolske administrature. Bogoslovni fakultet je završio u Zagrebu te je zaređen na Petrovo 1937. godine u Subotici. Mladu misu je slavio 11. srpnja iste godine u subotičkoj katedrali.

Godinu dana je bio kapelan u Župi sv. Roka u Subotici. Na stu-

dij slavistike poslan je u Zagreb, 1938. godine. U kolovozu 1940. odlazi na odsluženje vojnog roka u Cetinje, gdje nakon nekoliko dana umire, 17. kolovoza 1940. Pokopan je 23. kolovoza 1940., na Bajskom groblju u Subotici.

Skladbe

Sastaviti popis i razvrstati glazbeni sadržaj uglazbljenih stihova Alekse Kokića je ujedno težak i lak posao. O toj temi su već dosada pisali vlč. Ivan Kujundžić, u zbirci *Srebrno klasje* (Subotica, 1962. g.), gdje je popisao njemu dostupne uglaz-

bljene pjesme, i Ante Sekulić, u časopisu za duhovnu glazbu *Sveta Cecilija* (br. 3, 1980. g.). Kod Sekulića su popisane skladbe koje su nastale na Kokićeve stihove nastale, uz određene opaske o godini i prigodi te skladatelju. Budući da je od toga prošlo duže vremensko razdoblje, a nastalo je i ponešto novih skladbi, u ovom ću se radu poslužiti popisom i podacima iz prijašnja dva rada, uz dopunu o novonastalim skladbama, njihovim skladateljima i s kratkim osvrtom na svaku skladbu.

* Ovaj je referat pročitan na stručnom skupu u okviru 12. dana Balinta Vujkova (*Dani hrvatske riječi i knjige*) u Subotici, prigodom 100. obljetnice rođenja pjesnika Alekse Kokića.

Prve skladbe na Kokićeve stihove, prema Sekuliću (*Sveta Cecilija*, 1980./3) nastale su ne prije 1937. godine, kada je Kokić završio Bogoslovni fakultet u Zagrebu. Prema istom izvoru, tvrdi se da je najviše pjesama nastalo i uglazbljeno 1939. i 1940. godine, kad je Aleksa ponovo boravio u Zagrebu kao student slavistike. U ovom radu se također navodi da su skladbe nastajale za razne prigode, dok su Albe Vidaković i Josip Andrić pisali skladbe na Aleksine stihove iz zajedničke ljubavi prema zavičaju. Treći su pak pisali skladbe na Kokićeve tekstove po životnom pozivu: svećenici dr. Pero Crnkovački i Matija Ivšić te redovnice s. Lujza Kozinović i s. Tarzicija Fosić. »Vjerska raspoloženja u stihovima Kokića koristio je i hrvatski skladatelj Krsto Odak« – primjećuje Sekulić.

U novije vrijeme, ovdje mislim na posljednjih trideset godina, uglazbljeno je ponešto stihova Alekse Kokića na području duhovne glazbe (Ljubo Stipišić Delmata, Mario Nardelli), kao i one u narodnom duhu (skladbe izvedene na Festivalu bunjevački pisama, koji se održava u Subotici od 2001. godine).

Popis skladbi

1. Pjesma *Blaženi Nikola, moli za Hrvate*, nastala 1937. godine, popijevka je u čast sv. Nikole Tavelića, u es duru, za jedan glas (pučko pjevanje), uz pratnju orgulja.

Raspjevana melodija ističe glavne odlike teksta, harmonija je bogata, romantičarski izražena. Izdanje je Hrvatskog

odbora za Svetu Zemlju u Zagrebu, a tiskala ga je Zaklada Tiskare Narodnih novina u Zagrebu. Skladatelj je franjevac o. Kamil Kolb (1887. – 1965.), plodan skladatelj crkvenih himana, misa, moteta te oratorija sv. Franje.

Ta pjesma je uvrštena u liturgijsku pjesmaricu *Slavimo Boga*, koju je izdao Hrvatski naddušobrižnički ured u Njemačkoj, Frankfurt na Majni, 1982. godine. Nalazi se pod brojem 466, s naslovom *Hrvatska te gruda podari oltaru*, što su prvi stihovi pjesme. Ondje je pjesma u C duru, u troglasnoj harmonizaciji, prilagođena pučkom pjevanju, a harmonizirao ju je Mato Leščan.

2. Skladba za vjenčanje *Biserjem sjajnim* nastala je 1939. godine, a tiskana je u *Svetoj Ceciliji* 1939. godine, br. 2, u glazbenom prilogu. Uglazbljena je u es duru, za četveroglasni muški zbor i bariton solo, uz pratnju orgulja. Skladba je jednostavna i dopadljiva.

Skladao ju je Matija Ivšić (1894. – 1963.), čije se 50. obljetnice smrti sjećamo ove godine, *regens chori* zagrebačke katedrale. Bio je istaknuti dirigent i orguljaš. Skladao je motete, mise, preludije i fuge za orgulje. Bio je priznati hrvatski Cecilijanac te je napisao mnogo glazbenih osvrta i kritika.

3. *Uspavanka malenom Isusu* je pjesma iz božićnog ciklusa, nastala 1939. godine, u E duru, za dvoglasni-troglasni dječji ili ženski zbor, uz pratnju glasovira. Ispod mirne dionice zbora

razvija se glasovirska dionica, romantičarkog ugođaja te se postiže potpuni, lijepi ugođaj, jer se glasovir i zbor međusobno nadopunjuju.

Nadahnuće za tu skladbu našao je u stihovima Alekse Kokića hrvatski skladatelj i glazbeni pedagog Krsto Odak (1888. – 1965.). Pisao je orkestarska, komorna i vokalna djela. Istaknuo se je i kao skladatelj duhovnih skladbi, od kojih je velik broj objavljen u časopisu *Sveta Cecilija*. Skladba *Uspavanka malenom Isusu* je objavljena u časopisu *Anđeo čuvar*, 1939. godine, br. 4.

4. *Uskrsno jutro* su stihovi inspirirani uskrsnom tematikom. Ti stihovi su uglazbljeni od dva skladatelja.

Prva skladba na taj tekst je nastala 1939. godine, a skladao je dr. Pero Crnkovački (1900. – 1946.), profesor teologije, *regens chori* đakovačke prvostolnice, skladatelj. Napisao je motete, mise i crkvene popijevke. *Uskrsno jutro* na stihove Alekse Kokića skladao je Crnkovački u B duru, za mješoviti zbor *a cappella*. Skladba je građena homofono, a na momente primjenjuje polifoni slog. Prema stihovima, izmjenjuju se različita tempa, čime se postiže svečani, radosni uskrsni ugođaj. Skladba se nalazi u rukopisu, u arhivu župe u Vinkovcima.

Drugi koji je uglazbio te stihove je Mario Nardelli (1927.), hrvatski skladatelj pjesama u dalmatinskom duhu, aranžer i gitarist. Ta njegova skladba je nastala 1987. godine, napisana je u C duru, za solo ženski glas i dvoglasni zbor,

uz pratnju gitare, orgulja ili glasovira. Vesela je, u brzom tempu, mladenačkog duha. U Kokićeve stihove skladatelj ugrađuje i poklik *aleluja*, kao pripjev, što pridonosi raspjevanosti skladbe. Skladba je u rukopisu skladatelja iz 1987. godine.

5. *Božićni zvončići* su skladba koja je nastala 1937. godine. Ta je skladba za troglasni ženski zbor, klavir i zbornu recitaciju.

U veselom tempu, u D dur tonalitetu, s nekoliko modulacija, u trodobnoj mjeri, glasovirska dionica imitira zvuk zvončića, a zbor se pridružuje navješćujući radost božićnog slavlja. Skladba je dopadljiva, vesela i odražava veseli tekst, koji je protkan glazbom. Tiskana u *Anđelu čuvaru*, 1937. godine, u broju 12.

Njen autor je sestra Tarzicija Fosić (1895. – 1958.), orguljašica, zborovođa, skladateljica i nastavnica. Bila je učenica Franje Dugana. Pisala je mise, motete, litanije te gudačke kvartete i skladbe za orgulje i glasovir.

6. *Skladbe za mlade op. 65*, Ljube Stipišića Delmate, tiskane u Splitu u svibnju 1981. godine, u izdanju lista *Marija*, sadrže sljedeće pjesme na Kokićeve stihove:

a) *Božićne noći mali Isus je govorio*

Kako sam naslov govori, pjesma je božićnog ugođaja, ali tugaljiva i mirna, u cis molu, jednoglasna, homofonog sloga, uz pratnju glasovira.

b) *Molitva u Novoj godini*

Vesela dvoglasna skladba, u C duru, homofonog sloga, uz pratnju orgulja ili glasovira.

c) *Sveta noć*

Dvoglasna homofona skladba, božićnog sadržaja, označeni tempo je *maestoso cantabile* – svečano i raspjevano, u C duru, uz pratnju orgulja ili glasovira.

d) *Mojem Isusu*

Pjesma je o Presvetoj Euharistiji, jednoglasna, meditativna, mirnog tempa, u c molu, s mutacijom u C dur u pripjevu, koji je pogodan za dvoglasnu izvedbu. Također je napisana za pratnju orgulja ili glasovira.

e) *Svetcu s La Verne*

Ta pjesma je posvećena sv. Franji Asiškom. Skladba je u E duru, jednoglasna, u umjerenom tempu. Kratka, jednostavna pjesma, koja se izvodi uz pratnju orgulja ili glasovira.

f) *Marijino srce*

Skladba je posvećena Prečistom Srcu Marijinu. Razdraganog tempa u as duru, jednoglasna, uz pratnju orgulja ili glasovira.

g) *Mali prvopričesnik*

Ta pjesma je posvećena slavlju prve svete pričesti. Jedina je od Kokićevih tekstova u toj zbirci potpuno dvoglasna, mirnog tempa, izrađena imitacijskom tehnikom, a pogodna je za izvedbu *a cappella*. Skladba je u B duru.

Skladatelj tih sedam kratkih skladbi je Ljubo Stipišić Delmata (1938. – 2011.), hrvatski skladatelj, melograf i dirigent. Svoj glazbeni rad je usredotočio na rad na klapskoj glazbi. Vodio je mnoge klape, a jedan je od osnivača različitih klapskih festivala u Hrvatskoj. Kao melo-

graf zapisao je više od 200 dalmatinskih pjesama i napjeva.

7. *Hvalospjev hrvatskom narodu* je skladba kojoj godina nastanka nije poznata. Otisnuta je kao litomontaža u tri slike.

Taj hvalospjev je napisan za četveroglasni mješoviti zbor i alt solo za *a cappella* izvedbu, a sastoji se iz više dijelova u različitim tonalitetima (B dur, A dur, G dur). To je svečani, radosni hvalospjev, u kojem se više puta izmjenjuje tempo, čime se postiže svečani ugođaj i isticanje teksta.

Skladbu je napisao već spomenuti dr. Pero Crnkovački. Hvalospjev se nalazi u rukopisu fra Kamila Kolba, franjevca, a taj otisak je napravljen u osjećkoj Tvrđi 1971. godine.

8. *Skladbe s. Lujze Kozinović:*

a) *Svetcu mladosti i vedrine* je pjesma u čast sv. Antunu Padovanskom. Sastoji se iz kitice u C duru, s refrenom u F duru.

Pjesma se može izvodi dvo-glasno, dok harmonizacija pruža mogućnost i četveroglasne izvedbe. Izvedba može biti *a cappella*, ili uz pratnju orgulja. Godina nastanka nije poznata. Skladba je u rukopisu skladateljice.

b) *Pozdravna pjesma* je skladba za dvoglasni dječjački zbor u C duru, uz pratnju glasovira, čija je dionica posebno potpisana. Stihovi pjesme su napisani i uglazbljeni kao radosni poklik za dolazak kojega počasnog gosta u sjemenište ili školu, budući da je napisana za dječjački zbor.

Pjesma je u C duru, živog, radosnog tempa, dok u središ-

njem dijelu skladba modulira u F dur te je i tempo mirniji. Na kraju se ponavlja prvi, veseli dio. Ta pjesma je u rukopisu skladateljice, a godina nastanka nije ubilježena.

c) *Hvalospjev Hrvata* za ženski ili muški troglasni i četveroglasni zbor.

Skladba je nastala prigodom 1300 godina pokrštenja Hrvata. Sam tempo naznačen u partituri: *maestoso* – svečano govori koja je zamisao skladateljice pri izvedbi skladbe. U više odsjeka je uglazbljeno više stihova i svaki odsjek donosi novi tonalitet s promjenom tempa. Skladba počinje u C duru, dok se tijekom skladbe izmjenjuju sljedeći tonaliteti: G dur, e mol, E dur te je završetak u C duru.

Hvalospjev Hrvata je skladba koja se izvodi *a cappella*, a nalazi se u rukopisu nepoznatog prepisivača.

Sve skladbe pod brojem 8 (abc) skladala je sestra Lujza Kozinović (1897. – 1975.). Kao sestra milosrdnica sv. Vinka Paulskog, bila je pijanistica, orguljašica, skladateljica, zborovođa. Studirala je glasovir, kompoziciju i solo pjevanje. Skladbu je učila kod Franje Dugana. Skladala je 15 misa, 48 raznih popijevki, 47 moteta, nekoliko preludija za orgulje, gudački kvartet u f molu i tri rukoveti narodnih pjesama za različite pjevačke sastave.

U popisu skladbi s. Lujze Kozinović iz 1972. godine u časopisu *Sveta Cecilija* Mato Leščan je, pod točkom *Razno*, br. 4, zabilježio: *Biblijske pjesme*, tekst Aleksa Kokić – 30 biblijskih slika s uglazbljenim tekstom. (Notni

materijal mi nije bio dostupan, pa kratki osvrt izostaje.)

9. Skladbe Josipa Andrića:

a) *Pisma risara*, za jedan glas, uz pratnju klavira, izdanje je Društva bačkih Hrvata u Zagrebu, 1940. godine. Ta pjesma dr. Josipa Andrića je iz zbirke *Tri bunjevačko-šokačke popijevke*. Posvećena je *prisvitlom* Blašku Rajiću, a posveta je u zaglavlju tiskanog izdanja. Druge dvije pjesme su, osim Kokićeve *Pisme risara*, također djelo dvojice Bačvana, Petra Pekića: *Subotici*, i Ante Jakšića: *Suton*. To je po glazbenom obliku prava solo pjesma, za tenor solo, uz pratnju klavira. Ušla je u operu *Dužijanca*, kao jedna od arija. Pjesma je u B duru, šestosminskom taktu, veselog karaktera.

b) *Bačka* je solo pjesma za jedan glas, sopran ili tenor, uz pratnju glasovira. Posvećena je dr. Mihovilu Katanecu, zborovodi Hrvatskoga pjevačkog društva »Neven« u Subotici. Izdana je 1944. godine u Zagrebu. Ta solo pjesma je u F duru, s čestom promjenom kromatike i nekoliko tonalnih istupanja, u veselom tempu, koji se tijekom skladbe često mijenja. Glasovirska dionica je bogata pasažima i ritmički i melodijski podržava glas, dok je u nekim dijelovima potpuno odvojena.

c) *Isus te danas privukao sebi* je skladba za četveroglasni mješoviti zbor *a cappella*. Godina nastanka nije zabilježena.

Skladba počinje u F duru, s više tonalnih istupanja, a završava u C duru. Oznaka za tempo je *Andante*, a u skladbi se primjenjuje i homofoni i polifo-

ni slog. Skladba je tiskana u *Svetoj Ceciliji* 1973. godine, u prvom prilogu.

Sve stihove pod brojem 9 (a, b, c) uglazbio je dr. Josip Andrić (1894. – 1967.), bački skladatelj, pisac i muzikolog. Napisao je prvu operu s tematikom bunjevačkih Hrvata, pod naslovom *Dužijanca*. Opera je izvedena u Subotici 1953. godine. Bio je štovatelj sv. Nikole Tavelića te je njemu u čast skladao pjesmu *Mučeniče Kristov jeruzalemski*. Osim književnog rada bavio se i zapisivanjem narodnih pjesama, a skladao je i nekoliko pjesama za glas i klavir, nekoliko klavirskih skladbi, pjesama za zbor te skladbe za tamburaški orkestar.

10. *Jutro na selu* je skladba koja je nastala iz pjesme za govorni zbor, s naslovom *Buđenje na salašu*.

Jednostavna pjesma za jednoglasni dječji zbor u D duru. Veselog je tempa i šaljivog karaktera. Postoji verzija i za tamburaški orkestar i dječji zbor. Te retke je uglazbio svećenik Dragutin Denačić. Skladba je objavljena listu *Vrtić* 1944. godine, u broju 7, na posljednjoj stranici omota.

11. *Bačka* je dvoglasna skladba za dva jednaka glasa u D duru, s pratnjom klavira. Postoji i verzija za troglasni mješoviti zbor (sopran, alt i bariton), za koju je baritonska dionica uzeta iz klavirske dionice.

Radosna, poletna pjesma, svojom jednostavnošću izražava ljepotu teksta.

Pjesmu *Bačka* skladala je Zdenka Kočonda, profesorica

glasovira na Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu. Ta pjesma se nalazi u rukopisu skladateljice i čuva ju u svojoj zbirci dr. Marko Sente u Subotici. Naime, skladbu je Kočonda posvetila s. Ivani Cvijin (1923. – 2005.), za imendan 30. svibnja 1978., poznatoj subotičkoj kulturnoj djelatnici, redovnici Družbe sestara Naše Gospe, koja je 1980. godine bila jedna od glavnih organizatora Kokićevih dana u Subotici.

12. *Dani prije žetve* je ulomak iz kantate *Zemljo krša, zemljo ravni*.

U glazbenom arhivu subotičke katedrale stoji zapis Bele Gabrića o toj skladbi, koji glasi: »U Subotici je 1971. godine kompozitor Milan Asić, dirigent subotičke filharmonije, skladao kantatu za sopran solo, recitatora, mješoviti zbor i orkestar pod nazivom »Zemljo krša, zemljo ravni«. U toj kantati, uz druge stihove, upotrijebljeni su pojedini odlomci Kokićevih pjesama »Za ljepšu budućnost«, »Dani prije žetve« i »Ljudi nizine« u izboru Bele Gabrića. Kantata je izvedena u Subotici 1972. godine u Narodnom pozorištu, u izvođenju pjevačkog zbora HKUD »Bunjevačko kolo« bez orkestra, a dirigirao je Bela Tikvicki. Sopran solo je pjevala glumica Jelka Asić, a recitator je bio glumac Geza Kopunović.«

Ulomak *Dani prije žetve* je napisan za sopran solo, dvoglasni zbor i glasovir u G duru. Sopran solo pjeva kitice, dok zbor pjeva pripjev, koji je u narodnom melosu. Za druge dvije numere iz kantate nedostaje osvrt, budući da partituru kantate nisam mogao pronaći.

Tu je kantatu skladao hrvatski dirigent i skladatelj Milan Asić (1918. – 1986.). Bio je dirigent orkestra Narodnog kazališta u Subotici te Subotičke filharmonije. Skladao je komade za kazalište, zabavne pjesme, solo pjesme te nekoliko skladbi duhovne i rodoljubne tematike, koje je posvetio subotičkomu Katedralnom mješovitom zboru »Albe Vidaković«.

13. *Đače, uči* je jednostavna pjesmica za dječji zbor u A duru, umjerenog tempa.

Nastala je u Plavni 11. travnja 2013. godine, za pete Dane Antuna Gustava Matoša i dr. Josipa Andrića. Skladba se nalazi u rukopisu skladatelja Zvonimira Pelajića (*28. I. 1950.). Zvonimir Pelajić je nastavnik glazbe, kantor i zborovođa u Plavni.

14. *Koračnica* je pjesma koja je više zanimljiva radi šaljivog teksta nego zbog glazbenog sadržaja. Nije nastala kao skladba za javne izvedbe, nego kao šala prigodom teološkog seminara 1939. godine u Zagrebu.

Pjesma je u C duru, neobične melodije.

Napisao ju je o. Anđelko Fazinić (1902. – 1983.), dominikanac, teolog, glazbenik. Skladao je puno skladbi, koje su ostale u rukopisima, a neke od tih pjesama su ušle u liturgijske pjesmarice, a izdao je i jednu zbirku svojih skladbi. Napisao je i nekoliko glazbenih osvrta i rasprava.

15. Posebno mjesto među uglazbljenim stihovima Alekse Kokića pripada skladatelju i muzikologu Albi Vidakoviću

te tim skladbama posvećujem posebnu pozornost. On je skladao tri skladbe svoga prijatelja.

a) *Cincokrt* (suncokret) je solo pjesma za sopran ili tenor solo, uz pratnju klavira. Tempo skladbe je *andante sostenuto*, harmonije su modalne, ekspresionističkog ugođaja. To je komponirana popijevka. Mato Leščan u knjizi *Albe Vidaković – Život i djelo*, Zagreb, 1989., u svom radu *Skladateljski opus Albe Vidakovića* ovako opisuje ovu skladbu: »Lirski ugođaj teksta izvrsno je potcrtan gustim arpedima glasovira te melodijском ostinatnom figurom. U toj skladbi ima mnogo onomatopjejskih, odnosno deskriptivnih elemenata na primjer: troile na riječima: »Vitar ljulja krilima«, brza pasaža na alteriranom septakordu »Pucao je grom« – zaključuje Leščan.

To je vjerojatno najbolje uglazbljena solo pjesma na tekst Alekse Kokića. Skladba je nastala u Rimu 25. svibnja 1939. godine, što je upisano na dnu partiture. Originalni rukopis ove skladbe čuva se u arhivu Instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« u Zagrebu, dok se kopija originala i tiskana verzija nalazi u glazbenom arhivu subotičke katedrale. Tiskano izdanje skladbe izdalo je Društvo bačkih Hrvata u Zagrebu 1940. godine.

b) *Kod ćuprije* je madrigal koji je nastao u Rimu 17. veljače 1941. godine, kako je sam skladatelj upisao u dnu partiture. U nekim radovima ta skladba je naslovljena kao *Bački madrigal*, npr. u spomenutoj knjizi Mate Leščana i u usporedbi s partitурom radi o istoj skladbi. To je če-

tveroglasna skladba, napisana po uzoru na klasični madrigal, umjerenog tempa, ali Vidaković dodaje pjevanje u tercama i kvintama, čime postiže prizvuk narodnog ugođaja. O toj skladbi postoje dvije verzije o tome za koga i gdje je nastala. U *Sve-toj Ceciliji* br. 2-3 iz 1975. godine, na stranici 94, po riječima Branimira Župančića, stoji ovako: »Zamolio sam Albu da mi nešto komponira za moj zbor »Posavac«. Tražio je neku prikladnu pjesmu te je uzeo pjesmu svoga kolege Alekse Kokića »Kod ćuprije«. Komponirao ju je za mješoviti zbor i posvetio H. P. D. 'Posavac' iz Bosanske Gradiške. Bilo je to u Zagrebu 25. kolovoza 1943.«

Po mojoj procjeni, radi se o skladbi koja je nastala u Rimu 1941. godine, a 1943. ju je Vidaković posvetio tomu pjevačkom društvu. Ta skladba dosad nije tiskana, niti izvođena. Original se nalazi u Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu, a kopija u glazbenom arhivu subotičke katedrale.

c) Božur je dvozborna skladba za ženski i muški zbor, šesteroglasno podijeljena uglavnom na troglasni muški i ženski zbor. Duhovita zborna skladba, narodne melodičke, u duhu narodnog kola. Skladba je u mikoslidijskom načinu, sa završetkom u h molu. Godina postanka skladbe nije poznata, partitura je otisnuta iz rukopisa nepoznatog prepisivača, a dionica se čuva u arhivu subotičke katedrale i nekoliko primjeraka u knjižnici Župe sv. Roka u Subotici. Stihovi su iz ciklusa *Žito i cvijeće*.

Skladatelj posljednje tri skladbe je Albe Vidaković (1914. – 1964.), svećenik, muzikolog, *regens chori* zagrebačke prvostolnice. Rođeni Subotičanin, glazbu je učio u rodnom gradu, Travniku, Zagrebu i Rimu. Težište njegova rada predstavlja duhovna glazba, u kojoj je skladao mise (sedam misa: tri staroslavenske, *Missa simplex*, *Missa Gregoriana* itd.), motete (*Magnificat*, *Tulerunt Jesum*, *Protege Domine* i mnoge druge), oratorij *Tužba u hramu*, obrada za suvremeno izvođenje zbirke duhovnih koncerata i *ricercara Parnassia militia* Vinka Jelića, iz 1622. godine, te skladbe za liturgiju, orgulje (*Fantazija i fuga f mol, C dur preludij i fuga*, koral na temu *Marijo slatko ime*) te mnoge glazbene članke i osvrte. Osnovao je 1963. godine Institut za crkvenu glazbu, koji od 1989. nosi njegovo ime. Njegovu 100. godišnjicu rođenja ćemo proslaviti sljedeće godine, simpozijem, koncertima i priredbama, na kojima će se izvoditi samo njegova glazba.

Zanimljivo je da je, iako ga je s Aleksom Kokićem vezala svećenička i prijateljska povezanost, uglazbio samo tri njegova teksta, i to svjetovna.

Festival bunjevački pisama je festival natjecateljskog karaktera, koji se održava u Subotici od 2001. godine. Utemeljili su ga ljubitelji tamburaške glazbe i pjesme toga kraja, na čelu s dr. Markom Senteom. Na tom festivalu, za koji se pišu i izvođe skladbe za tamburaški orkestar i solista, uglazbljeno je i nekoliko stihova Alekse Kokića. Evo kronološkog reda, s naslo-

vom pjesme i imenom autora skladbe:

2001. godina

Božur – dr. Marko Sente i Siniša Kujundžić

Pisma risara – Marinko Piuković

2004. godina

Bačka – Antuš Gabrić

Subotica – Slobodan Ivković

Zaključak

Skladbe na stihove Alekse Kokića izvodili su sljedeći zborovi i ansambli: Zbor instituta za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« i Zbor sestara milosrdnica iz Zagreba, Mješoviti prvostolni zbor Sv. Duje iz Splita, Katedralni mješoviti zbor »Albe Vidaković«, Katedralni dječji zbor »Zlatni klasovi«, »Collegium musicum catholicum«, Zbor Biskupske klasične gimnazije »Schola cantorum Pulinum« iz Subotice, zbor »Iuventus Maria Teresiopolis« (zbor studenata iz Bačke, koji je djelovao u Zagrebu devedesetih godina), djeca iz Vrčića »Marija Petković«, Zbor Hrvatskoga kulturno-umjetničko-prosvjetnog društva »Matoš« iz Plavne i drugi.

Kao solisti uglazbljene pjesme na Kokićeve stihove pjevali su: s. Cecilija Pleša – mezosopran (Zagreb), s. Karmela Kovačević – sopran (Subotica), Terezija Buljovčić-Jegić – sopran (Subotica), Jelka Asić – sopran (Subotica), Alenka Ponjavić – sopran (London), Saša Štulić – tenor (Novi Sad), Bela Tikvicki – bariton (Subotica) i dr.

Suma dosada nam poznatih uglazbljenih stihova Alekse Kokića iznosi oko četrdesetak skladbi, u raznim glazbenim ob-

licima: od jednostavnih pjesmica za djecu, preko pjesama u narodnom duhu, solo pjesme, madrigala, kao i dijelova kantate i opere, do duhovne skladbe, kako one koncertne, tako i one za prigodna slavlja. Ovdje svakako treba pridodati da sigurno postoji još uglazbljenih stihova koji se čuvaju u privatnim zbirka, ili su zagubljeni, ili neotkriveni u knjižnicama i zbirka.

Mnoge su skladbe izvedene, dok još neke od njih čekaju one koji će ih s radošću (pra)izvesti.

Literatura

1. Ante Sekulić – Skladbe uz riječi Alekse Kokića, Sveta Cecilija – časopis za duhovnu glazbu, Zagreb, 1980., br. 3, str. 59 – 61;

2. Branimir Župančić – Sjećanje na prijatelja Albu Vidakovića, Sveta Cecilija – časopis za duhovnu glazbu, Zagreb, 1975., br. 2 – 3, str. 94;

3. Ivan Kujundžić – Uglazbljene pjesme Alekse Kokića, Aleksa Kokić, Srebrno klasje, zbirka pjesama, Subotica, 1962., str. 182;

4. Crkvena glazba. Priručnik za bogoslovna učilišta, Zagreb, 1988.;

5. Katolički tjednik, Sarajevo, godišta 2004. i 2005. – članci o crkvenoj glazbi;

6. Mato Leščan – Skladateljski profil Albe Vidakovića, Albe

Vidaković – Život i djelo, Zagreb 1989., str. 61 – 63;

7. Arhiv glazbene udruge »Festival bunjevački pisama«;

8. Arhiv Družbe sestara Naše Gospe – Zagreb.

Notni materijali:

Glazbeni arhiv subotičke katedrale sv. Terezije;

Notni arhiv hrvatske glazbene udruge »Festival bunjevački pisama«;

Privatna zbirka dr. Marka Sente – Subotica;

Privatna zbirka s. Mirjam Pandžić – Subotica;

Privatna zbirka s. Celine Posavec – Živogošće, Hrvatska.

Zlatna prošlost

U prigodi 50. obljetnice Instituta za crkvenu glazbu, koji ujedno slavi zlatni vijek svojega umjetničko-glazbeno-odgojnog djelovanja, tiskana je monografija „Zlatna prošlost za plodnu budućnost“, koju su za tu prigodu pripremile dr. s. Katarina Koprek, mo. s. Domagoja Ljubičić i Marija Ferlindeš, prof. To je vrijedna knjiga, koja donosi povijesni pregled njegova djelovanja, biografije svih profesora i djelatnika, koji su velik dio svoga života ugradili u život Instituta, te brojne aktivnosti i organizacijsku djelatnost te ustanove.

Nosači zvuka u izdanju Glasa Koncila

Može se živjet' od ljubavi (CD)

Cijena: 50 kn

Nosač zvuka donosi pjesme iz tri dječja božićna mjuzikla »Tri prijatelja s Noine lađe«, »Čestit vam Božić« i »Gabrijelova priča«, koje su premijerno na božićnim susretima u varaždinskoj katedrali izveli dječji zborovi mjesne Crkve.

Tekst mjuzikala potpisuje Zvonko Klemenčić Mito, dok im je glazbeno ruho »obukao« varaždinski skladatelj maestro Anđelko Igrec.

Izvorni Božić (CD)

Cijena: 60 kn

Glazbeni CD s 14 adventskih i božićnih pjesama u izvedbi Zbora mladih župe sv. Josipa iz Zagreba »Izvor«.